

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

Міжнародний економічний аналіз

Розробник: Дивнич Ольга Дмитрівна, доцент кафедри економіки та
міжнародних економічних відносин, к.е.н., доцент

Полтава 2021 р.

Опис навчальної дисципліни та інформації про розробника

Назва навчальної дисципліни	Міжнародний економічний аналіз
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Мова викладання	Державна
Контактні дані розробника	Викладач: Дивнич Ольга, кандидат економічних наук, доцент Контакти: ауд. 476, навчальний корпус № 4, e-mail: olga.dyvnych@pdaa.edu.ua, тел. (0532)56-98-24, https://www.pdaa.edu.ua/people/dyvnych-olga-dmytrivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	292 Міжнародні економічні відносини <i>ОПП Міжнародні економічні відносини</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Економічна теорія, Вища математика, Світова економіка, Інформаційні системи та технології, Економічна політика та міжнародний агробізнес, Міжнародні економічні відносини, Основи міжнародної мікро- і макроекономіки

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування системи теоретичних знань та практичних вмінь і навичок у галузі міжнародного економічного аналізу щодо розрахунку кількісних показників стосовно визначення обсягів, структури та динаміки торговельних, інвестиційних і валютних відносин між країнами, а також впливу середовища на рівень і ефективність міжнародних економічних процесів, аналізу окремих бізнес-процесів у сфері міжнародної діяльності і підготовка фахівців до самостійного вирішення задач, що постають при аналізі зовнішньоекономічної діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни: вивчення різних структурних компонентів та середовища міжнародної економічної системи з метою набуття навичок аналітичного оцінювання економічного розвитку України та окремих країн; ознайомлення студентів із теоретичними засадами інформаційно-аналітичної діяльності та основними напрямами формування інформаційної та прогностичної культури фахівця з міжнародної економіки; вивчення сучасних методик міжнародного економічного аналізу, виявлення можливостей подальшого підвищення ефективності виробництва, досягнення виробничих цілей з найкращими результатами; оцінювання фінансового стану підприємства та виявлення резервів розвитку з метою підвищення вартості підприємства.

Компетентності:

загальні:

ЗК 7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

фахові:

ФК 1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових

інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

ФК 3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

ФК 11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причиннонаслідкових та просторово-часових зв'язків.

Програмні результати навчання:

ПРН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН 12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

ПРН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причиннонаслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН 24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційноаналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

Програма та структура навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність та інформаційна база міжнародного економічного аналізу.

Тема 2. Методологія аналітичної роботи у міжнародній діяльності.

Тема 3. Аналіз торгівлі товарами та послугами в міжнародних економічних відносинах.

Тема 4. Аналіз міжнародної трудової міграції на світовому ринку праці.

Тема 5. Аналіз міжнародних відносин в сфері інвестування.

Тема 6. Міжнародний економічний аналіз діяльності на рівні підприємства.

Тема 7. Аналіз фінансових результатів та фінансового стану міжнародних компаній.

Тема 8. Міжнародна економічна інтеграція.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма 292МЕВ бд 2021			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Сутність та інформаційна база міжнародного економічного аналізу	10	2		8
Тема 2. Методологія аналітичної роботи у міжнародній діяльності	16	4	2	10
Тема 3. Аналіз торговлі товарами та послугами в міжнародних економічних відносинах	14	2	2	10
Тема 4. Аналіз міжнародної трудової міграції на світовому ринку праці	16	4	2	10
Тема 5. Аналіз міжнародних відносин в сфері інвестування	16	4	2	10
Тема 6. Міжнародний економічний аналіз діяльності на рівні підприємства	16	4	2	10
Тема 7. Аналіз фінансових результатів та фінансового стану міжнародних компаній	18	4	2	12
Тема 8. Міжнародна економічна інтеграція	14	2	2	10
Усього годин	120	26	14	80

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом	
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань зі самост роб.		Екзамен		
		розв'язування тестів	підготовка доповіді			
ПРН 4	10	6	4	5	25	
ПРН 12	11	6	3	5	25	
ПРН 18	11	6	3	5	25	
ПРН 24	10	6	4	5	25	
Разом	42	24	14	20	100	

Форми поточного контролю знань здобувачів вищої освіти (292МЕВ бд 2022):

– виконання вправ на практичних заняттях – завдання на практичному занятті розраховані на групове виконання та письмові індивідуальні висновки (0-6 бали):

1 бал – потрібне повторне виконання;

2 бали – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє матеріалом.

Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість завдань частково забезпечивши відображення запланованих результатів навчання;

3 бали: здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним викладає його

основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань та демонструє досягнення половини запланованих результатів навчання;

4 бали – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє матеріалом, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань та демонструє досягнення більшої частини запланованих результатів навчання;

5-6 балів – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє матеріалом, правильно вирішив усі завдання. Відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання, повністю відображає визначені результати навчання.

– виконання завдань зі самостійної роботи:

за розв'язування тестів (0-3 бали). 0 балів – понад 50% відповідей невірні; 1 бал – вірні понад 50 % відповідей; 2 бали – вірні 50-70%, 3 бали – вірні більше 70%.

підготовка доповіді (0-7 балів) – здобувач готове доповідь за темою заняття або рекомендованою тематикою, але не більше 2-х протягом вивчення дисципліни. Бали виставляються в залежності від змістового наповнення доповіді.

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є екзамен.

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
Теоретичне питання (1 питання)	0-1	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	2-3	теоретичне питання розкрито частково, що свідчить про те, що деякі компетентності не сформовані та частково отримані програмні результатів навчання у здобувача вищої освіти, якість виконання деяких завдань близька до мінімального, відповідь (в усній або письмовій формі) фрагментарна, непослідовна
	4-5	теоретичне питання розкрито не повністю, що свідчить про те, що компетентності в основному сформовані та частково отримані програмні результатів навчання у здобувача вищої освіти, деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками
	6-7	теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про формування необхідних компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти, робота має дві-три незначні помилки робота має декілька незначних помилок або одну-две значні помилки
	8-9	теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про формування необхідних компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти, робота

		має дві-три незначні помилки
	10	теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
Максимальна кількість балів	10	
	0	відсутність відповіді на практичну ситуацію, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	1	присутні спроби відповіді на практичну ситуацію потребує, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти, робота потребує значного доопрацювання.
	2	відповідь на практичну ситуацію часткова, менше мінімального рівня, компетентності не сформовані та не отримані програмні результати навчання у здобувача вищої освіти
	3	практична ситуація виконана частково, що свідчить про те, що деякі компетентності не сформовані та частково отримані програмні результатів навчання у здобувача вищої освіти, якість виконання деяких завдань близька до мінімального, відповідь (в усній або письмовій формі) фрагментарна, непослідовна
	4	практична ситуація виконана частково, висновки відсутні, що свідчить про те, що деякі компетентності не сформовані та деякі програмні результатів навчання у здобувача вищої освіти отримані, якість виконання деяких завдань мінімальна, відповідь непослідовна
	5	практична ситуація виконано не повністю є деякі висновки, що свідчить про те, що компетентності в основному сформовані та частково отримані програмні результатів навчання у здобувача вищої освіти, робота містить п'ять і більше значних помилок
	6	практичне завдання виконано не повністю, висновки часткові, що свідчить що компетентності в основному сформовані та частково отримані програмні результатів навчання у здобувача вищої освіти, робота з чотирма значними помилками
	7	відповідь на практичну ситуацію правильна, оформлені повні висновки, що свідчить про формування необхідних компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти, робота має дві-три значні помилки
	8	відповідь на практичну ситуацію правильна, оформлені повні висновки, що свідчить про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти, робота має декілька незначних помилок або одну-две значні помилки
	9	відповідь на практичну ситуацію правильна, оформлені повні висновки, що свідчить про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти, робота має дві-три незначні помилки
	10	відповідь на практичну ситуацію правильна і повна, оформлені повні висновки, що свідчить про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти в повному обсязі

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань зі самост роб.	екзамен	
Тема 1. Сутність та інформаційна база міжнародного економічного аналізу		3		3
Тема 2. Методологія аналітичної роботи у міжнародній діяльності	6	3		9
Тема 3. Аналіз торгівлі товарами та послугами в міжнародних економічних відносинах	6	3	7	16
Тема 4. Аналіз міжнародної трудової міграції на світовому ринку праці	6	3		9
Тема 5. Аналіз міжнародних відносин в сфері інвестування	6	3		9
Тема 6. Міжнародний економічний аналіз діяльності на рівні підприємства	6	3		9
Тема 7. Аналіз фінансових результатів та фінансового стану міжнародних компаній	6	3	7	16
Тема 8. Міжнародна економічна інтеграція	6	3		9
Екзамен				20
Разом	42	24	14	20
				100

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120 год. Кількість кредитів – 4,0. Форма семестрового контролю – екзамен.

Політика навчальної дисципліни:

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використанням телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Письмові роботи перевіряються на наявність plagiatu і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту plagiatu здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристрій). Мобільні пристрой дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:
Презентації.

Рекомендовані джерела інформації
Основні

1. Амеліна І. В., Попова Т. Л., Владимиров С. В. Міжнародні економічні відносини. Київ: «Центр учебової літератури», 2013. 256 с.
2. Бестужева С. В. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. / С. В. Бестужева. Харків: Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 266 с.
3. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях: підруч. Київ: Центр учебової літератури, 2017. 228 с.
4. Міжнародні економічні відносини : підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 464 с.
5. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / А. І. Боярчук, Р. П. Огородник, І. А. Плющик, Н. М. Антофій, Н. Є. Федорова. Херсон, ТОВ «ВКФ «СТАР» ЛТД», 2018. 374 с.
6. Міжнародні економічні відносини: підручник / за заг. ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 612 с.
7. Міжнародні економічні відносини: практикум: навч. посіб. для студ. галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» напряму підготовки 6.030503 «Міжнародна економіка» / В. В. Дергачова, О. М. Згурівський, І. М. Манаєнко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 80 с.
8. Міжнародні економічні відносини: у 2 ч. Ч. 1: навч. посіб. / Л. Б. Шостак, А. А. Олешко, О. І. Дікарєв, О. С. Бадрак; Національний

університет державної податкової служби України. Ірпінь: Видавництво НУДПСУ, 2016. 489 с.

9. Міжнародні економічні відносини: у 2 ч. Ч. 2: навч. посіб. / Л. Б. Шостак, А. А. Олешко, О. І. Дікарєв, О. С. Бадрак; Національний університет державної податкової служби України. Ірпінь: Видавництво НУДПСУ, 2016. 218 с.

10. Міжнародні економічні відносини: запитання та відповіді. 5-те вид. перероб. та доп. Навч. посіб. / За ред. Ю. Г. Козака, Т. Спорека, М. А. Зайця. Київ: Центр учебової літератури, 2017. 332 с.

11. Сучасні тенденції міжнародних економічних відносин. Економічна інтеграція України у світове господарство: кол. монографія / За ред. І. М. Порохова, П. Г. Перерви, О. Д. Матросова, В. Г. Дюжева, В. О. Матросової. Харків: НТУ «ХПІ», 2016. 450 с.

Допоміжні

12. Дергачова В. В., Згурівський О. М., Чорній В. В. Акумулювання та перерозподіл інвестиційних ресурсів на ринку цінних паперів в умовах циклічного розвитку економіки. *Економічний вісник НТУУ «КПІ»*, 2017 (14). URL: <http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/108720/103668>.

13. Дергачова В. В., Згурівський О. М., Чорній В. В. Проблемні аспекти економічного розвитку України в світогосподарському просторі. *Актуальні проблеми економіки та управління*. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. №11. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/102728/97785>.

14. Козак Ю. Г. Міжнародна торгівля: підручник. Київ – Катовіце – Krakow: Центр учебової літератури, 2015. 272 с.

15. Організація і методика економічного аналізу: навч. посібник / за заг. ред проф. Т. Д. Косової. – Київ: Центр учебової літератури, 2012. 528 с.

16. Співробітництво між Україною та країнами ЄС у 2017 році: статистичний збірник / Державна служба статистики України. К., 2018. 195 с.

17. Манаєнко І. М., Путіліна Д. Тенденції торгівельно-економічної співпраці України та ЄС. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. Вип. 3(08), 2017. С. 10 – 17.

18. Тохтаміш Т. О., Ягольницький О. А., Овчиннікова М. А. Теоретичні аспекти організації зовнішньої торгівлі України з країнами Європейського Союзу. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2018. № 2(64). С. 45 – 52.

19. Тьорло В. О. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни «Міжнародні економічні відносини» (для бакалаврів). Київ: МАУП, 2018. – 35 с.

20. Манаєнко М., Кравець А. Фінансування інноваційної діяльності підприємств: українські реалії та досвід ЄС. *Інфраструктура ринку*. 2018. № 15. С. 109 – 115.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. <http://finance.ua/> – Фінансовий портал України.
2. <http://iportal.rada.gov.ua/> – Офіційний портал Верховної Ради України.
3. <http://www.niisp.gov.ua/> – Офіційний портал Національного Інституту проблем міжнародної безпеки.

4. <http://www.niss.gov.ua/> – Офіційний портал Національного Інституту стратегічних досліджень.
5. <http://www.bank.gov.ua/> – Офіційний портал Національного банку України.
6. <http://www.customs.gov.ua/> – Офіційний портал Державної митної служби України.
7. <http://www.europa.ru.int> – Статистична служба Європейської Комісії.
8. <http://www.igls.com.ua/> – Офіційний портал Інституту глобальних стратегій.
9. <http://www.kmu.gov.ua/control/> – Урядовий портал.
10. <http://www.me.gov.ua/> – Офіційний портал Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.
11. <http://www.ukrstat.gov.ua/> – Державна служба статистики України.
12. <http://www.worldbank.org> – Група Світового банку.
13. <http://www.wto.org> – Офіційний портал Світової організації торгівлі.
14. <https://unctad.org/webflyer/world-investment-report-2021/> – UNCTAD, World Investment Report.
15. www.acs-aec.org – Сайт Асоціації держав Карибського бассейну.
16. www.adb.org – Сайт Азійського банку розвитку.
17. www.aladi.org – Сайт Асоціації латиноамериканської інтеграції.
18. www.aseansec.org – Сайт ASEAN.
19. www.bis.org – Сайт Банку міжнародних розрахунків.
20. www.bsec.gov.tr – Сайт Організації Чорноморської економічної співпраці.
21. www.cisstat.com – Сайт статистики країн-членів СНД.
22. www.coe.int – Сайт Ради Європи.
23. www.ebrd.com – Сайт Європейського банку реконструкції та розвитку.
24. www.europa.eu.int/en/comm/eurostat/serven/par6/6som.html – Сайт Statistical Office of The European Communities (EUROSTAT).
25. www.eurunion.org – Сайт Європейського Союзу.
26. www.iccwbo.org – Сайт Міжнародної торгової палати.
27. www.ilo.org – Сайт Міжнародної організації праці.
28. www.imf.org – Сайт Міжнародного валютного фонду.
29. www.iom.int – Сайт Міжнародної організації з міграції.
30. www.nafta.org – Сайт NAFTA.
31. www.oas.org – Сайт Організації американських держав.
32. www.oecd.org – сайт Організації економічного співробітництва та розвитку.
33. www.un.org – Сайт ООН.
34. www.unicc.org/unctad – Сайт конференція ООН з торгівлі та розвитку.
35. www.world-bank.org – Сайт Світового банку.
36. www.wto.org – Сайт Світової організації торгівлі.